

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćen tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 7/10), na prijedlog Ministarstva za privredu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 157. sjednici, održanoj dana 27.03.2014. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Usvaja se Informacija o realizaciji poticajnih mjera Vlade Kantona u 2013. godini (Program utroška budžetskih sredstava u 2013. godini – subvencije preduzećima u privatizaciji i poticaj u industriji), koja čini sastavni dio ovog zaključka.

II.

Informacija iz tačke I ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/14.

Datum, 27.03.2014. godine

Z e n i c a

PREMIJER

Munib Husejnagić, dipl.ing.maš.

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za privredu,

1x Stručna služba Skupštine,

1x a/a.

**INFORMACIJA
O REALIZACIJI POTICAJNIH MJERA
VLADE KANTONA U 2013. GODINI
(Program utroška budžetskih sredstava u 2013. godini – subvencije preduzećima
u privatizaciji i poticaj u industriji)**

Zenica, mart 2014. godine

1. UVOD

Prvi projekat poticaja privrede Ministarstvo za industriju, energetiku i rudarstvo pokrenulo je 1999. godine, a odnosio se na subvencioniranje uvođenja i certifikaciju međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom. Do 31.12.2004. godine podržana je certifikacija u 47 subjekata.

Do pune ekspanzije poticaja dolazi 2003. i 2004. godine kada su uvedeni novi projekti poticaja, regresiranje dijela kamata na investicijske kredite, te subvencioniranje administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata. Zbog određenih poteškoća, puna implementacija ovih poticaja počinje 2005. godine.

Tokom 2007. godine uvedeno je subvencioniranje investicije kod obrta iz područja prerađivačkih djelatnosti, a 2008. godina subvencioniranje povećanja iskorištavanja kapaciteta u hotelima.

U 2013. godini uvedeni su poticaji za: izvoz, tradicionalne zanate, nagrađivane proizvode na sajmovima, pokretanje poslovnih ideja, te za razvoj turizma u seoskim domaćinstvima.

U 2010. godini usvojena je “Strategija razvoja ZDK za period 2010. – 2020. godine”. Imajući u vidu ovu činjenicu, kao i obavezu njene implementacije sačinjen je Program utroška za 2013. godinu.

Realizacija poticaja provedena je na osnovu Odluka Vlade Kantona, Kriterija i Javnih poziva za svaki poticaj pojedinačno.

Osnovni kriteriji su jedinstveni za sve vrste poticaja, a odnose se na uredno izmirivanje: poreza, uključujući i indirektno, te doprinosa (zdravstveno, penziono osiguranje).

Posebni kriteriji su vezani za vrstu poticaja, a odnose se na: odobrenje za upotrebu objekta, certifikat za uveden međunarodni standard, potpisan ugovor za investicijske kredite sa dokazima o urednom vraćanju glavnice i kamata, dokaze o realiziranoj investiciji i drugo.

Realizacija svih poticaja ima karakter refundacije, odnosno poticaja nakon realizacije aktivnosti po kriterijima. Ovaj metod garantuje potpuno postizanje ciljeva i efekata poticaja.

Bitno je istaći da je tokom proteklog perioda u više navrata izvršena detaljna kontrola realizacije poticajnih projekata od strane Ureda za reviziju Federacije BiH. U njihovim izvještajima nije evidentirana niti jedna primjedba, što dovoljno govori o kvalitetu vođenja cjelokupnog postupka subvencioniranja.

Sve procjene da će poslovna 2014. godine biti teška, pokazale su se tačnim. Bez obzira na težinu problema vezanih za punjenje Budžeta, te ustavnih obaveza, Vlada Kantona je iznašla mogućnosti i obezbijedila sredstva za poticajne projekte Ministarstva za privredu.

Prije usvajanja Programa utroška budžetskih sredstava za 2013. godinu, Ministarstvo za privredu anketiralo je kantonalne privredne komore i udruženja privrednika u pogledu karaktera poticaja i kriterija koji bi se realizirali tokom 2013. godine. Kod koncipiranja konačnog prijedloga poticaja konstruktivne sugestije su prihvaćene i ugrađene u uputstva i javne pozive.

Prema Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2013. godinu (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 19/12), predviđena su finansijska sredstva, ekonomski kod 614 500 – Subvencije preduzećima u privatizaciji i poticaj u industriji, u iznosu do 2.000.000,00 KM.

Alokacija ovih sredstava utvrđena je Programom utroška budžetskih sredstava u 2013. godini, usvojenim Zaključcima Vlade Kantona, broj: 02-14-3596/13 od 7.2.2013.godine, broj: 02-14-20408/13 od 26.9.2013. godine i broj: 02-14-25448/13 od 2.12.2013. godine.

Međutim, nakon usvajanja Izmjena Budžeta Kantona za 2013. godinu, utvrđen je iznos za Subvencije preduzećima u privatizaciji i poticaj u industriji u iznosu od 1.613.000,00 KM.

Alokacija ovih sredstava planirana je na sljedeći način:

Rb.	NAZIV PROGRAMA	Iznos sredstava KM
1.	RAZVIJANJE POSLOVNO-PREDUZETNIČKE INFRASTRUKTURE	80.650,00
2.	PROMOCIJA PODUZETNIŠTVA I PODUZETNIČKE KULTURE	161.300,00
2.1.	Program finansiranja manifestacija, izdavačkih projekata i edukacije	40.325,00
2.2.	Podrška poduzetništvu za promociju i nastupe na sajmovima	80.650,00
2.3.	Program afirmacije domaće proizvodnje, kupoprodaje i turizma	40.325,00
3.	SISTEM POTICAJA ZA START-UP BIZNISE	379.055,00
3.1.	Subvencioniranje administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata	241.950,00
3.2.	Subvencioniranje troškova realizacije patenta inovatora sa područja Zeničko-dobojskog kantona	16.130,00
3.3.	Subvencioniranje administrativnih troškova i investicija kod obrta	40.325,00
3.4.	Subvencioniranje administrativnih troškova kod pokretanja poslovnih ideja i registracije privrednih subjekata	80.650,00
4.	POTICAJ IZVOZNO ORJENTIRANIH AKTIVNOSTI	645.200,00
4.1.	Subvencioniranje uvođenja međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom	201.625,00
4.2.	Regresiranje kamata na investicijske kredite	201.625,00
4.3.	Subvencioniranje troškova izvoza	241.950,00
5.	PODIZANJE KVALITETA TURISTIČKE PONUDE	149.202,50
5.1.	Revitalizacija Kraljevskog grada Bobovca i zbornog mjesta Mile	120.975,00
5.2.	Priprema i izgradnja Historijskog parka srednjovjekovne Bosne u općinama Zenica, Kakanj i Visoko	28.227,50
6.	PROMOCIJA TURISTIČKIH KAPACITETA ZDK I SEOSKOG TURIZMA	36.292,50
6.1.	Subvencioniranje povećanja iskorištenja kapaciteta u hotelima	36.292,50
7.	SUFINANSIRANJE PROJEKATA FINANSIRANIH IZ MEĐUNARODNIH FONDOVA	161.300,00
UKUPNO:		1.613.000,00

Zbog karaktera poticaja, Programom je omogućeno prelijevanje planiranih sredstava.

U nastavku ove informacije dat je detaljan pregled realizacije poticajnih projekata u 2013. godini, uz komparaciju sa prethodnim godinama.

U sljedećim tabelama data je rekapitulacija realiziranih poticaja privrednim subjektima po sjedištu i djelatnostima korisnika poticaja, te vrsti poticaja u 2012. godini..

U sljedećoj tabeli data je rekapitulacija realiziranih poticaja privrednim subjektima po njihovom sjedištu-općini:

Tabela 1. Pregled realizacije poticaja privrednim subjektima po općinama

R. br.	OPĆINA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA POTICAJA	
		'12.	% Udio	'12	% Udio
1	2	3	4	5	6
1.	ZENICA	6	17,13	63.550,00	13,17
2.	VISOKO	7	20,00	80.593,60	16,70
3.	TEŠANJ	11	31,43	178.866,80	37,07

1	2	3	4	5	6
4.	ZAVIDOVIĆI	-	-	-	-
5.	BREZA	-	-	-	-
6.	ŽEPČE	4	11,43	80.962,00	16,78
7.	MAGLAJ	1	2,86	5.000,00	1,03
8.	DOBOJ-JUG	-	-	-	-
9.	KAKANJ	4	11,43	48.000,00	9,94
10.	USORA	-	-	-	-
11.	VAREŠ	1	2,86	16.000,00	3,31
12.	OLOVO	1	2,86	9.500,00	1,96
UKUPNO:		35	100	482.472,40	100

U sljedećoj tabeli data je rekapitulacija realiziranih poticaja privrednim subjektima po djelatnostima u 2012. godini:

Tabela 2. Pregled realizacije poticaja privrednim subjektima po djelatnostima

R. br.	DJELATNOST KORISNIKA POTICAJA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA /KM/	
		'12	% Udio '12	'12	% Udio '12
1.	Proizvodnja hrane	3	100,00	16.500,00	100
2.	Ostala proizvodne djelatnosti	-	-	-	-
3.	Metaloprerađiva	-	-	-	-
4.	Prerada tekstila i kože	-	-	-	-
5.	Drvoprerađiva	-	-	-	-
UKUPNO:		3	100	16.500,00	100

U sljedećoj tabeli data je rekapitulacija privrednim subjektima poticaja po vrstama poticaja u 2013. godini

Tabela 3. Pregled odobrenih poticaja privrednim subjektima po vrsti poticaja

R. br.	VRSTA POTICAJA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA POTICAJA	
		'12.	% Udio	'12.	% Udio
1.	Subvencioniranje administrativnih troškova	14	40,00	282.700,00	58,59
2.	Regresiranje kamata na investicijske kredite	7	20,00	70.272,40	14,56
3.	Subvencioniranje uvođenja međ. standarda	10	28,57	108.000,00	22,38
4.	Subvencioniranje investicija kod obrta	3	8,57	16.500,00	3,41
5.	Subvencioniranje inovatora	1	2,86	5.000,00	1,03
6.	Subvencioniranje hotela	0	0	0	0
UKUPNO:		35	100	482.472,40	100

2. REALIZACIJA POTICAJNIH MJERA U 2013. GODINI

2.1. SUBVENCIONIRANJE ADMINISTRATIVNIH TROŠKOVA KOD IZGRADNJE PROIZVODNIH OBJEKATA U 2013. GODINI

Na osnovu Javnog poziva iz 2012. godine, u 2013. godini finansijski je realizirano 13. zahtjeva, u iznosu od 273.200,00 KM.

Nakon donesenog Zaključka Vlade Kantona o usvajanju Uputstva o postupcima i kriterijima za odobravanje i dodjelu (refundaciju) sredstava poticaja namjenjenih subvencioniranju administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata, broj: 02-14-6470/13 od 17.03.2013. i Javnog poziva objavljenog 23.04.2013. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je 21 zahtjev za realizaciju ovog poticaja. Od ovog broja Vlada je odobrila poticaj u 14 slučajeva, 6 zahtjeva su odbijeni i 1 zahtjev je prenesen u narednu godinu. Osnovni kriterij kod ovog poticaja je ishodovana Upotrebna dozvola za izgrađeni proizvodni objekat. Bitno je istaći da je u ovoj godini omogućeno apliciranje i uzgajivača životinja.

Kod uredno podnesenih aplikacija Komisija za ocjenu zahtjeva obavila je opservaciju objekata potencijalnih korisnika, o čemu su sačinjeni detaljni izvještaji. Na osnovu jasnih i mjerljivih kriterija, pozitivnog mišljenja Komisije (Izvještaja) i prijedloga Odluka Ministarstva za privredu, Vlada Kantona je donosila Odluke o odobravanju poticajnih sredstava za svaki privredni subjekt pojedinačno.

U sljedećoj tabeli dat je pregled privrednih subjekata, karakteristika izgrađenih objekata i iznosa poticajnih sredstava odobrenih Odlukama Vlade Kantona u 2013. godini.

Tabela 4. Subvencioniranje administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata

R. br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	KARAKTERISTIKE IZGRAĐENOG OBJEKTA		IZNOS ODOBRENOG POTICAJA /KM/
			POVRŠINA TLOCRTA /m ² /	NAMJENA OBJEKTA	
1	2	3	4	5	6
1.	DOKSO d.o.o.	Visoko	1.884,90	Proizvodnja hrane	40.000,00
2.	AMK obrt	Zenica	382,03	Proizvodnja hrane	12.000,00
3.	POLJOPRIVREDNA DJELATNOST obrt	Tešanj	332,98	Proizvodnja hrane	12.000,00
4.	ENKER d.o.o.	Tešanj	679,90	Metaloprerađiva	24.000,00
5.	TIMPEX d.o.o.	Vareš	305,21	Prerada drveta	12.000,00
6.	H&M obrt	Žepče	636,17	Proizvodnja hrane	19.200,00
7.	BIG-FARMA obrt	Visoko	230,88	Proizvodnja hrane	7.600,00
8.	HAMLET obrt	Visoko	586,95	Proizvodnja hrane	20.000,00

1	2	3	4	5	6
9.	PILI obrt	Visoko	1.168,74	Proizvodnja hrane	32.000,00
10.	DELIBAŠIĆ POLIURETANI d.o.o	Kakanj	891,00	Prerada tekstila	28.000,00
11.	POLJOPRIVREDNA DJELATNOST obrt	Tešanj	200,37	Proizvodnja hrane	8.000,00
12.	BOSITEX d.o.o.	Žepče	1.224,00	Prerada tekstila	32.000,00
13.	H-AKI d.o.o.	Visoko	1.488,00	Proizvodnja hrane	36.000,00
14.	KOKA PROMEX obrt	Visoko	1.040,17	Proizvodnja hrane	32.000,00
UKUPNO:			11.249,27	UKUPNO:	314.800,00

Kao što se vidi iz prethodnog, jedan broj podnosilaca zahtjeva nije ispunio kriterije iz Javnog poziva, te su njihovi zahtjevi odbijeni.

Iz tabele je evidentno da je 8 korisnika poticaja organizirana kao obrt. Oni su poticaje realizirali po istom kriteriju kao i pravna lica zbog toga što je površina izgrađenih objekata prelazila 200 m². Korisnici poticaja, obrti „H&M“ d.o.o. Žepče i obrt BIGFARM Visoko dobili su ovaj poticaj nakon legalizacije objekata, te su iznosi umanjeni po Kriterijima.

Iz tabele 4. vidi se da je u 2013. godini po ovom osnovu odobreno ukupno 314.800,00 KM, pri čemu je subvencionirana izgradnja proizvodnih objekata ukupne površine 11.249,27 m².

U sljedećoj tabeli dat, je pregled privrednih subjekata koji su u 2013. godini odbijeni za ovaj poticaj, sa razlozima odbijanja.

Tabela 5. Odbijeni zahtjevi za poticaj subvencioniranja administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata

R. br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	RAZLOG ODBIJANJA
1.	KOKA-PROMEX obrt	Visoko	Upotrebna dozvola izdata 2010. godine
2.	PILI obrt	Visoko	Objekat nije u vlasništvu obrtnika
3.	ALMY d.o.o.	Zenica	Objekat nije hala
4.	BIO-ŠAMP d.o.o.	Tešanj	Subjekt registrovan za poljoprivrednu proizvodnju
5.	Poloprivredna zadruga LASTAVICA	Zenica	Upotrebna dozvola izdata 1998. godine
6.	ZAMAK LUKA	Zavidovići	Objekat površine manje od 200 m ²

U komparaciji podataka iz 2013. godine sa 2012. godinom, evidentno je da je realizacija poticaja subvencioniranja administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata bila sljedeća:

- po broju korisnika, identičan;
- po iznosu dodijeljenih sredstava, veći za 32.100,00 KM, ili 11,35 %;
- po izgrađenoj površini, više za 1.344,32 m² ili 13,57%

Pregled broja korisnika poticaja subvencioniranja administrativnih troškova i iznos sredstava po sjedištu korisnika za 2013. godinu, dat je u sljedećoj tabeli:

Tabela 6. Subvencioniranje administrativnih troškova po sjedištu korisnika

R. br.	OPĆINA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA	
		'13.	% Udio '13.	'13. (KM)	% Udio '13.
1.	BREZA				
2.	DOBOJ-JUG				
3.	KAKANj	1	7,142	28.000,00	8,894
4.	MAGLAJ				
5.	OLOVO				
6.	TEŠANj	3	21,428	44.000,00	13,977
7.	USORA				
8.	VAREŠ	1	7,142	12.000,00	3,812
9.	VISOKO	6	42,857	167.600,00	53,240
10.	ZAVIDOVIĆI				
11.	ZENICA	1	7,142	12.000,00	3,812
12.	ŽEPČE	2	14,285	51.200,00	16,264
UKUPNO:		14	100,00	314.800,00	100,00

Iz prethodne tabele evidentno je da su ovaj poticaj posebno koristili privredni subjekti općina Visoko, dok istovremeno u 2013. godini ovaj poticaj uopšte nisu koristili privredni subjekti u općinama Doboj-Jug, Usora, Maglaj, Breza, Zavidovići i Olovo.

Ovi pokazatelji ukazuju na potrebu detaljne analize uzroka i donošenja odgovarajućih mjera općinskih organa u cilju dinamiziranja privrednih aktivnosti, a naročito investicija u pomenutim općinama, te unapređenje ambijenta za poduzetništvo.

Pregled broja korisnika ovog poticaja i iznosa odobrenih sredstava, posmatran po djelatnostima korisnika, dat je u sljedećoj tabeli:

Tabela 7. Subvencioniranje administrativnih troškova po djelatnostima korisnika

R. br.	DJELATNOST KORISNIKA POTICAJA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA	
		'13.	% Udio '13.	'13. (KM)	% Udio '13.
1.	Proizvodnja hrane	10	71,428	218.800,00	69,504
2.	Metaloprerađiva				
3.	Ostale proizvodne djelatnosti	1	7,142	24.000,00	7,623
4.	Prerada tekstila i kože	2	14,285	60.000,00	19,059
5.	Drvoprerađiva	1	7,142	12.000,00	3,812
UKUPNO:		14	100,00	314.800,00	100,00

Na osnovu podataka iz prethodne tabele evidentno je da se najviše industrijskih objekata izgradilo u području drvoprerađiva

2.2. SUBVENCIONIRANJE TROŠKOVA REALIZACIJE PATENATA INOVATORA

Na području Zeničko-dobojskog kantona djeluje više inovatora organiziranih u Udruženje inovatora Zeničko-dobojskog kantona, odnosno Asocijaciju inovatora BiH. Mnogi od njih su postigli zapažene rezultate na izložbama, kako u BiH, tako i u inostranstvu.

U cilju stvaranja preduslova za zaštitu patenta, njihovu industrijsku primjenu, te poticanje inovatora, sačinjen je projekat poticaja koji je jedinstven u okruženju.

Na osnovu Javnog poziva iz 2012. godine, u 2013. godini finansijski je realiziran 1 zahtjev.

Nakon donesenog Zaključka Vlade Kantona o usvajanju Uputstva o postupcima i kriterijima za odobravanje i dodjelu (refundaciju) sredstava poticaja namjenjenih subvencioniranju realizacije patenata inovatora s područja ZDK, broj: 02-14-6471/13 od 20.03.2013. i Javnog poziva objavljenog 23.04.2013. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je 1 zahtjev za realizaciju ovog poticaja. Osnovni kriterij kod ovog poticaja je Rješenje o dodjeli patenta.

Kod uredno podnesenih aplikacija Komisija za ocjenu zahtjeva sačinila je detaljne izvještaje. Na osnovu jasnih i mjerljivih Kriterija, pozitivnog mišljenja Komisije (Izvještaja) i prijedloga Odluka Ministarstva za privredu, Vlada Kantona je donosila Odluke o odobravanju poticajnih sredstava za svaki patent pojedinačno.

Na Javni poziv u 2013. godini aplicirao je jedan inovator, a to je Drago Ćosić iz Usore, sa 1 (jednim) patentom.

Za realizaciju ovog poticaja u 2013. godini je utrošeno ukupno 5.000,00 KM.

U sljedećoj tabeli dat je pregled inovatora, mjesto prebivališta, naziv izuma, broj rješenja o dodjeli patenta, te iznosa poticaja odobrenih Odlukom Vlade Kantona u 2012. godini.

Tabela 8. Subvencioniranje troškova realizacije patenata inovatora

RB.	IME I PREZIME INOVATORA	MJESTO PREBIVALIŠTA	NAZIV IZUMA	BR. RJEŠENJA O DODJELI PATENTA	IZNOS POTICAJA /KM/
1.	DRAGO ĆOSIĆ	Usora	Organski peletirani supstrat za proizvodnju zdrave hrane, voća, povrća i žitarica, ukrasnog bilja i sadnog materijala	BAP 102810	5.000,00
UKUPNO:					5.000,00

2.3. SUBVENCIONIRANJE TROŠKOVA KOLEKTIVNOG NASTUPA PRIVREDNIH SUBJEKATA NA SAJMOVIMA

Nakon donesene Odluke Vlade Kantona o odobravanju finansijskih sredstava za finansiranje učešća privrednih subjekata i inovatora na 20. Generalnom BH sajmu ZEPS 2013., broj: 02-14-19842/13 od 19.09.2013. i Javnog poziva, Ministarstva za privredu poduzelo je niz aktivnosti na organizaciji nastupa na 20. „Međunarodnom generalnom sajmu ZEPS 2012“. i 10. sajmu „ZEPS-Intermetal 2013“.

U skladu s Programom utroška budžetskih sredstava za ovu aktivnost je utrošeno 15.000,00 KM. Na površini posebno dizajniranog štanda, površine 100 m² organiziran je nastup 11 subjekata.

Izložbeni ambijent je dizajniran na zadovoljavajućem nivou, što je omogućilo učesnicima Sajma uspostavu kontakata, od kojih su neki završili ugovaranjem novih poslova.

U cilju promocije poticaja koje Ministarstvo realizira, podržano je objavljivanje specijalnih izdanja "SUPER INFO" i "NAŠA RIJEČ", koja su distribuirana tokom Sajma ZEPS 2013.

Pored toga, Ministarstvo je podržalo organizaciju nastupa naših privrednih subjekata na Sajmu poljoprivrede u Novom Sadu sredstvima u iznosu od 26.703,90 KM.

2.4. REGRESIRANJE KAMATA NA INVESTICIJSKE KREDITE U 2013. GODINI

Na osnovu Odluka Vlade Kantona i Javnog poziva od 23.04.2013. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je 5 zahtjeva za realizaciju ovog poticaja. Od ovog broja Vlada je odobrila poticaj u 3 slučaja.

Kod uredno podnesenih aplikacija Komisija za ocjenu zahtjeva obavila je opservaciju objekata potencijalnih korisnika, o čemu su sačinjeni detaljni izvještaji.

Na osnovu Kriterija, pozitivnog mišljenja Komisije i prijedloga Odluka Ministarstva za privredu, Vlada Kantona je donosila Odluke o odobravanju poticajnih sredstava, za svaki privredni subjekt pojedinačno.

U sljedećoj tabeli dat je pregled privrednih subjekata, karakteristika kredita, iznosi osnovice i visine poticajnih sredstava odobrenih Odlukama Vlade Kantona u 2013. godini.

Tabela 9. Regresiranje kamata na investicijske kredite

R. br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	KARAKTERISTIKE KREDITA				IZNOS OSNOVICE /KM/	GODIŠNJI IZNOS ODOBR. POTICAJA /KM/
			IZNOS /KM/	KAMATA %	PERIOD OTPLATE	NAMJENA		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	„SUBAŠIĆ“ d.o.o.	TEŠANJ	200.000,00	EURIBOR+ 5,9 %	5 godina	Kupovina opreme	200.000,00	6.000,00
2.	„PERO“ d.o.o	ZENICA	170.000,00	EURIBOR+ 6,1 %	5 godina	Kupovina opreme	170.000,00	5.100,00
3.	„INŽINJERING“ d.o.o.	TEŠANJ	641.917,88	8 %	5 godina	Kupovina opreme	641.917,88	LEASING ARANŽMAN (19.258X3) 57.774,00
UKUPNO			1.011.917,80				1.011.917,80	68.874,00

U slučaju lizinga, prema usvojenim Postupcima i kriterijima, korisniku se isplaćuju sredstva poticaja jednokratno za tri godine unazad.

Korisnik poticaja može da aplicira i sa više kredita, ali godišnji iznos poticaja ne može prelaziti 30.000,00 KM, osim u slučaju realizacije lizing kredita.

Znači odobreni iznos po jednom korisniku iznosi maksimalno 90.000,00 KM.

U Postupku i kriteriju za odobravanje i dodjelu (refundaciju) sredstava poticaja namijenjenih regresiranju kamata na investicijske kredite od 2009. godine, promijenjen je minimalni iznos kredita

sa 100.000,00 KM na 50.000,00 KM i stopa po kojoj se izračunava godišnja visina poticaja sa 2,5% na 3%, ali samo za one privredne subjekte koji ovaj zahtjev podnose prvi put.

U sljedećoj tabeli dat, je pregled privrednih subjekata kojima su odbijeni zahtjevi za ovaj poticaj, sa razlozima odbijanja.

Tabela 10. Odbijeni zahtjevi za poticaj regresiranja kamata na investicijske kredite

Red br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	RAZLOG ODBIJANJA
1.	»BEĆIROVIĆ« d.o.o.	Žepče	Nije riječ o proizvodnoj investiciji, obzirom da je namjena kredita, kupovina obrtnih sredstva.
2.	»EUROTONER« d.o.o.	Zenica	Nedostaje općinsko rješenje o bavljenju subjekta registrovanom djelatnošću, u poslovnom prostoru lociranom u Zenici, u ulici Vrandačka

Iz tabele 9. vidi se da je u 2013. godini po ovom osnovu odobreno ukupno 68.874,00 KM. Ovim sredstvima podržani su investicijski krediti u ukupnom iznosu od 1.011.917,80 KM.

Tabela 11. Regresiranje kamata na investicijske kredite po sjedištima korisnika

R. br.	OPĆINA	BROJ KORISNIKA				IZNOS POTICAJA /KM/			
		Iz ranijih period.	% Udio	'13	% Udio '13.	Iz ranijih perioda	% Udio	'13	% Udio '13.
1.	TEŠANJ	4	28,57	2	0,00	34.230,00	27,87	63.774,00	92,60
2.	ŽEPČE	1	7,14	0	0,00	7.350,00	5,98	0,00	0,00
3.	ZENICA	5	35,72	1	0,00	46.288,50	37,68	5.100,00	7,40
4.	MAGLAJ	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	VISOKO	2	14,29	0	0,00	7.373,60	6,00	0,00	0,00
6.	BREZA	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	KAKANJ	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	ZAVIDOVIĆI	1	7,14	0	0,00	5.100,00	4,15	0,00	0,00
9.	VAREŠ	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.	DOBOJ-JUG	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	OLOVO	1	7,14	0	0,00	22.500,00	18,32	0,00	0,00
12.	USORA	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO:		14	100	3	100	122.842,10	100	68.874,00	100

Iz prethodne tabele evidentno je da su aktivnosti po ovom poticaju 2013. godine, naglašene u općini Tešanj dok su istovremeno ove aktivnosti nedovoljno izražene u općinama Maglaj, Breza, Kakanj, Vareš, Doboj-Jug i Usora. Ovi pokazatelji ukazuju na potrebu detaljne analize uzroka i donošenja odgovarajućih mjera općinskih organa u cilju dinamiziranja privrednih aktivnosti.

Pregled broja korisnika poticaja regresiranja kamata na investicijske kredite i iznosa realizovanih sredstava, posmatran po djelatnostima korisnika, dat je u sljedećoj tabeli:

Tabela 12. Regresiranje kamata po djelatnostima korisnika

R. br.	DJELATNOST KORISNIKA	BROJ KORISNIKA				IZNOS POTICAJA /KM/			
		Iz ranijih period.	% Udio	'13.	% Udio	Iz ranijih perioda	% Udio	'13.	% Udio 13
1.	Drvoprerada	3	21,43	0	0,00	20.265,00	16,50	0,00	0,00
2.	Proizvodnja hrane i pića	4	28,57	1	33,33	13.416,10	10,92	6.000,00	8,71
3.	Metaloprerada	1	7,14	0	0,00	3.000,00	2,44	0,00	0,00
4.	Ostale proizv. djel.	3	21,43	2	66,67	47.311,00	38,51	62.874,00	91,29
5.	Prerada tekstila i kože	3	21,43	0	0,00	38.850,00	31,63	0,00	0,00
UKUPNO:		14	100,00	3	100,00	122.842,10	100	68.874,00	100

Na osnovu podataka iz prethodne tabele evidentno je da su najveće investicije izražene u proizvodnji hrane i pića.

Pregled korisnika poticaja regresiranja kamata na investicijske kredite sa iznosima odobrenih i realiziranih

Tabela 13. Regresiranje kamata na investicijske kredite sa pregledom odobrenih i realiziranih poticaja

R. Br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	2010. GODINA		2011. godina		2012. godina		2013. godina	
			Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano	Odobreno	Realizovano
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	„STRONG“ d.o.o.	Breza	22.500,00	22.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	„CAMELIJA“ d.o.o.	Doboj-Jug	8.750,00	8.750,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	„DUKAT“ d.o.o. Jelah	Tešanj	6.369,70	6.369,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	„AR ZVIJEZDA“ d.o.o.	Vareš	6.250,00	6.250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	„ELEKTROKONTAKT“ d.o.o.	Vareš	25.000,00	25.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	„TREF“ d.o.o.	Visoko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	„SECOM“ d.o.o.	Visoko	25.000,00	25.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	„ENTERIJERI AG“ d.o.o.	Zenica	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	„AME“ d.o.o.	Breza	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			10.407,00	10.407,00	10.407,00	10.407,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.	„VIBRATECH“ d.o.o.	Visoko	10.500,00	10.500,00	10.500,00	10.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	„VIMAR“ d.o.o.	Visoko	11.775,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.	„TESKO MARKET“ d.o.o.	Kakanj	1.875,00	1.875,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.	„SUBAŠIĆ“ d.o.o.	Tešanj	2.500,00	2.084,00	4.166,00	4.166,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.	„ALGOJA“ d.o.o.	Tešanj	2.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15.	„EUROIMPEX-AN“ d.o.o.	Zavidovići	851,20	851,20	851,20	851,20	0,00	0,00	0,00	0,00
16.	„ALPINA BROMY“ d.o.o.	Tešanj	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
17.	“S.P. BUDO” d.o.o.	Zenica	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
18.	“AREL” d.o.o.	Zenica	12.900,00	12.900,00	12.900,00	12.900,00	0,00	0,00	0,00	0,00
19.	SPR “NON-STOP”	Maglaj	14.279,00	14.279,00	14.279,00	14.279,00	0,00	0,00	0,00	0,00
20.	“OMEGA COMERC” d.o.o.	Visoko	2.986,00	2.986,00	2.986,00	2.986,00	0,00	0,00	0,00	0,00
21.	“PERO” d.o.o.	Zenica	6.050,00	6.050,00	6.050,00	6.050,00	0,00	0,00	0,00	0,00
22.	“VELBOS” d.o.o.	Žepče	30.000,00	30.000,00	30.000,00	30.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
23.	“ENKER” d.o.o.	Tešanj	24.000,00	18.000,00	24.000,00	24.000,00	12.000,00	12.000,00	0,00	0,00
24.	“ASCOM” d.o.o.	Tešanj	1.800,00	0,00	1.800,00	1.800,00	1.800,00	1.800,00	0,00	0,00
25.	“INOX-TRADE” d.o.o.	Maglaj	7.500,00	7.500,00	7.500,00	7.500,00	7.500,00	7.500,00	0,00	0,00
26.	“ALMA-RAS” d.o.o.	Olovo	7.500,00	7.500,00	7.500,00	7.500,00	7.500,00	7.500,00	0,00	0,00
27.	“JAMI” d.o.o.	Tešanj	10.860,50 lizing	10.860,50 lizing	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28.	„LINDAPEK“ d.o.o.	Zenica	3.750,00	3.750,00	3.750,00	3.437,50	3.750,00	3.750,00	312,50	312,50
29.	“MAŠINSKA OBRADA MOTORA”-obrt Šarić Sejad	Zenica	3.000,00	3.000,00	3.000,00	0,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00
30.	„DILAVER COMPANY“ d.o.o	Zenica	0,00	0,00	59.040,00 lizing	59.040,00 lizing	0,00	0,00	0,00	0,00
					30.960,00 lizing	30.960,00 lizing	0,00	0,00	0,00	0,00
31.	„AL- EX“ d.o.o.	Zenica	0,00	0,00	10.215,00	5.107,50	10.215,00	10.215,00	10.215,00	10.215,00
32.	„ALMA RAS“ d.o.o.	Olovo	0,00	0,00	22.500,00	11.250,00	22.500,00	22.500,00	22.500,00	22.500,00

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
33.	„OMEGA COMERC“ d.o.o.	Visoko	0,00	0,00	3.785,00	1.892,50	3.785,00	3.785,00	0,00	0,00
34.	“CARTRIM” d.o.o.	Žepče	0,00 0,00	0,00 0,00	7.350,00 ----- 14.657,00 lizing	4.287,50 ----- 14.657,00 lizing	7.350,00 -----	7.350,00 -----	7.350,00 -----	0,00 -----
35.	“CONITA” d.o.o.	Tešanj	0,00	0,00	9.000,00	9.000,00	9.000,00	9.000,00	9.000,00	9.000,00
36.	“VIMES” d.o.o.	Visoko	0,00	0,00	14.327,00 lizing	14.327,00 lizing	0,00	0,00	0,00	0,00
37.	“SETA” d.o.o.	Zavidovići	0,00	0,00	5.100,00	5.100,00	0,00	0,00	5.100,00	5.100,00
38.	SZR “KAPLAN”, OBRT	Visoko	0,00	0,00	2.380,00	1.983,00	2.380,00	2.380,00	2.380,00	2.380,00
39.	“ALMY- TRANSPORT” d.o.o.	Zenica	0,00	0,00	28.711,00	28.711,00	28.711,00	28.711,00	28.711,00	28.711,00
40.	„MEDENA COMMERCE“ d.o.o.	Tešanj	0,00	0,00	0,00	0,00	11.536,80 lizing	11.536,80 lizing	0,00	0,00
41.	„AL - EX“ d.o.o.	Zenica	0,00	0,00	0,00	0,00	4.050,00	2.025,00	4.050,00	4.050,00
42.	“CAR TRIM” d.o.o.	Žepče	0,00	0,00	0,00	0,00	10.962,00 lizing	10.962,00 lizing	0,00	0,00
43.	„NORD-ENT “ d.o.o.	Tešanj	0,00	0,00	0,00	0,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00
44.	„VITA - LIFE“ d.o.o.	Visoko	0,00	0,00	0,00	0,00	4.993,60	3.745,20	4.993,60	4.993,60
45.	„SUBAŠIĆ“ d.o.o.	Tešanj	0,00	0,00	0,00	0,00	5.730,00	0,00	5.730,00	5.730,00

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
46.	„KOALA PAINTINGS“	Tešanj	0,00	0,00	0,00	0,00	27.000,00	0,00	13.500,00	13.500,00
47.	„SUBAŠIĆ“ d.o.o.	Tešanj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.000,00	0,00
48.	„PERO“ d.o.o	Zenica	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.100,00	0,00
49.	„INŽINJERING“ d.o.o.	Tešanj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57.774,00	57.774,00
	SVEUKUPNO:		292.403,40	269.912,40	381.214,20	356.192,20	189.763,40	153.760,00	191.716,10	173.266,10

Iz prethodne tabele je evidentno da je u prethodne četiri godine odobreno korištenje regresa kamata za 50 privredna subjekta. Međutim, zbog otežanog poslovanja ove mogućnosti nisu iskoristili svi privredni subjekti.

Također je evidentno da postoji znatna razlika između odobrenih iznosa poticaja po godinama i realiziranih sredstava. U protekle četiri godine odobreno je: 2010. godine 292.403,40 KM, 2011. godine 381.214,20 KM, 2012. godine 189.763,40 KM, 2013. godine 191.716,10 KM, **ukupno: 1.055.097,10 KM**, a realizirano je: 2010. godine 269.912,40 KM, 2011. godine 356.192,20 KM, 2012. godine 153.760,00 KM, 2013. godine 173.266,10 KM, **ukupno: 953.130.70 KM**.

2.5. SUBVENCIONIRANJE TROŠKOVA IZVOZA U 2013. GODINI

Na osnovu Odluka Vlade Kantona i Javnog poziva od 23.04.2013. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je 11 zahtjeva za realizaciju ovog poticaja.

Kod uredno podnesenih aplikacija Komisija za ocjenu zahtjeva obavila je opservaciju objekata potencijalnih korisnika, o čemu su sačinjeni detaljni izvještaji.

Na osnovu Kriterija, pozitivnog mišljenja Komisije i prijedloga Odluka Ministarstva za privredu, Vlada Kantona je donosila Odluke o odobravanju poticajnih sredstava, za svaki privredni subjekt pojedinačno.

U sljedećoj tabeli dat je pregled privrednih subjekata, iznosi fakturisanog zvoza i visine poticajnih sredstava odobrenih Odlukama Vlade Kantona u 2013. godini.

Tabela 14. Subvencioniranje troškova izvoza

R. Br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	DJELATNOST	IZNOS FAKTURISANOG IZVOZA U KM	IZNOS ODOBRENOG POTICAJA /KM/
1.	„AL- EX“ d.o.o.	Zenica	finalana prerada drveta	1.088.866,60	32.666,00
2.	„VITA-LIFE“ d.o.o.	Visoko	proizvodnja homogenizirane i dijetetske hrane	370.594,90	11.117,90
3.	„UGARAK-PRODUKT“ d.o.o.	Visoko	proizvodnja i promet PVC stolarije	1.394.314,00	41.829,40
4.	„FRUTTI-FUNGHI“ d.o.o.	Visoko	uzgajanje i prerada voća i gljiva	1.246.970,00	37.409,00
5.	„MRAMOR – PROM“ d.o.o.	Tešanj	obrada kamena	83.010,00	2.490,00
6.	"BBB" d.o.o.	Visoko	finalana prerada drveta	418.461,00	12.553,90
7.	„BUDO EXPORT“ d.o.o.	Žepče	finalana prerada drveta	1.568.922,50	47.068,00
8.	„CROMONT“ d.o.o.	Žepče	proizvodnja inox postrojenja	248.383,00	7.451,00
9.	„ED – EN“ d.o.o.	Visoko	proizvodnja nosača za kompresore	947.033,00	28.411,00
10.	"TTI" d.o.o.	Zavidovići	proizvodnja kamina	2.043.825,00	61.315,00
11.	„EUROIMPEX - AN d.o.o.	Zavidovići	finalana prerada drveta	862.460,00	25.874,00
UKUPNO:				10.272.840,00	308.185,20

U Postupku i kriteriju za odobravanje i dodjelu (refundaciju) sredstava poticaja namijenjenih za subvencioniranje troškova izvoza pravo korištenja imaju privredni subjekti iz područja prerađivačkih djelatnosti registrovani u Zeničko-dobojskom kantonu, koji dokažu realizaciju izvoza sa maksimalnim ukupnim prihodom za prethodnu godinu u iznosu od 7.000.000,00 KM i maksimalnim izvozom od 3.500.000,00 KM u prethodnoj godini i to u iznosu od 3 % od fakturisanog iznosa izvoza u KM, ali ne više od 75.000,00 KM po godini.

Tabela 15. Subvencioniranje troškova izvoza po sjedištima korisnika

Red. br.	OPĆINA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA /KM/	
		Broj korisnika poticaja	% Udio '13.	Iznos poticaja	% Udio '13.
1.	TEŠANJ	1	9,09	2.490,00	0,81
2.	ŽEPČE	2	18,18	54.519,00	17,69
3.	ZENICA	1	9,09	32.666,00	10,60
4.	MAGLAJ	0	0,00	0,00	0,00
5.	VISOKO	5	45,46	131.321,20	42,61
6.	BREZA	0	0,00	0,00	0,00
7.	KAKANJ	0	0,00	0,00	0,00
8.	ZAVIDOVIĆI	2	18,18	87.189,00	28,29
9.	VAREŠ	0	0,00	0,00	0,00
10.	DOBOJ-JUG	0	0,00	0,00	0,00
11.	OLOVO	0	0,00	0,00	0,00
12.	USORA	0	0,00	0,00	0,00
UKUPNO:		11	100	308.185,20	100

Iz prethodne tabele evidentno je da su aktivnosti po ovom poticaju 2013. godine, naglašene u općini Visoko dok su istovremeno ove aktivnosti nedovoljno izražene u općinama Maglaj, Breza, Kakanj, Vareš, Doboju-Jug, Olovo i Usora. Ovi pokazatelji ukazuju na potrebu detaljne analize uzroka i donošenja odgovarajućih mjera općinskih organa u cilju dinamiziranja privrednih aktivnosti.

Pregled broja korisnika poticaja subvencioniranja troškova izvoza i iznosa realizovanih sredstava, posmatran po djelatnostima korisnika, dat je u sljedećoj tabeli:

Tabela 16. Subvencioniranje troškova izvoza po djelatnostima korisnika

Red. br.	DJELATNOST KORISNIKA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA /KM/	
		Broj korisnika poticaja	% Udio '13.	Iznos poticaja	% Udio '13.
1.	Drvoprerada	4	36,36	118.161,90	17,69
2.	Proizvodnja hrane i pića	2	18,18	48.526,90	10,60
3.	Metaloprerada	3	27,28	97.177,00	0,00
4.	Ostale proizv. djelatnosti	2	18,18	44.319,40	42,61
5.	Prerada tekstila i kože	0	0,00	0,00	0,00
UKUPNO:		11	100	308.185,20	100

Na osnovu podataka iz prethodne tabele evidentno je da su najveće investicije izražene u drvopreradi.

2.6. SUBVENCIONIRANJE POVEĆANJA ISKORIŠTAVANJA KAPACITETA U UGOSTITELJSKIM OBJEKTIMA SKUPINE „HOTELI” U 2013. GODINI

Na osnovu Odluka Vlade Kantona i Javnog poziva objavljenog 23.04.2013. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je 5 zahtjeva za odobravanje i dodjelu sredstava poticaja namijenjenih subvencioniranju povećanja iskorištavanja kapaciteta u ugostiteljskim objektima skupine „hoteli“.

Kod uredno podnesenih aplikacija Komisija za ocjenu zahtjeva obavila je opservaciju objekata potencijalnih korisnika, o čemu su sačinjeni detaljni izvještaji.

Na osnovu Kriterija, pozitivnog mišljenja Komisije i prijedloga Odluka Ministarstva za privredu, Vlada Kantona je donosila Odluke o odobravanju poticajnih sredstava, za svaki privredni subjekt pojedinačno.

U sljedećoj tabeli dat je pregled privrednih subjekata i visine poticajnih sredstava odobrenih Odlukama Vlade Kantona u 2013. godini.

Tabela 17. Subvencioniranje povećanja iskorištavanja kapaciteta u ugostiteljskim objektima skupine „hoteli“

R. Br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	DJELATNOST	IZNOS ODOBRENOG POTICAJA /KM/
1.	„DUBROVNIK“	Zenica	hotel	6.896,00
2.	JOSIP KLARIĆ - ZVIJEZDA	Vareš	seoski turizam	5.000,00
3.	MOTELI „BOSNIA“ BREZA	Breza	motel	6.440,00
4.	„AQUATERM“	Olovo	banjski turizam	20.000,00
5.	„DUBROVNIK“	Zenica	hotel	19.272,00
UKUPNO :				57.608,00

2.7. SUBVENCIONIRANJE UVOĐENJA MEĐUNARODNIH STANDARDNA ZA UPRAVLJANJE KVALITETOM I DIJELA MARKETINŠKIH TROŠKOVA ZA PROIZVODE NAGRAĐENE NA SAJAMSKIM MANIFESTACIJAMA U 2013. GODINI

Na osnovu Odluka Vlade Kantona i Javnog poziva objavljenog 23.04.2013. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je 12 zahtjeva za realizaciju ovog poticaja, od čega je Vlada odobrila 5, 1 je odbijen, a 6 zahtjeva nije obrađeno zbog nedostatka sredstava.

Javni poziv iz 2013.god. se razlikuje se od onog iz 2012.god. po tome što je dodat dio subvencioniranja dijela marketinških troškova za proizvode nagrađene na sajamskim manifestacijama.

Kod uredno podnesenih aplikacija, Komisija za ocjenu zahtjeva, obavila je opservaciju sistema kvaliteta i plaketa i medalja kod potencijalnih korisnika, o čemu su sačinjeni detaljni izvještaji.

Na osnovu Kriterija, pozitivnog mišljenja Komisije i prijedloga Odluke Ministarstva za privredu, Vlada Kantona je donosila Odluke o odobravanju poticajnih sredstava za svaki privredni subjekt i zahtjev pojedinačno.

Prema aplikacijama korisnika poticaja implementirani su dva međunarodna standarda FSC CoC i po jedan HACCP, CE-znak i i jedan za marketinške troškove.

Certifikacija FSC lanca nadzora (FSC CoC) je namijenjena firmama koje proizvode, prerađuju ili trguju drvnim ili nedrvnim šumskim proizvodima, a traži se, odnosno žele da demonstriraju svojim kupcima da koriste odgovorno proizvedene sirovine.

FSC standardi su zasnovani na načelima i kriterijima koje uravnoteženo vode brigu o ekonomskim, socijalnim i ekološkim komponentama gospodarenja/gazdovanja, pružajući vjerodostojne dokaze o odgovornom gospodarenju šumama.

Standard HACCP ima za cilj da osigura i zaštiti kvalitet proizvoda u svim proizvodnim fazama. Posebna značajka ovog standarda je definiranje i dokumentiranje praćenje kvaliteta proizvoda na kritičnim tačkama procesa.

CE znak je skraćena od "Conformité européenne" (engl. European Conformity) i predstavlja oznaku proizvođača da je proizvod u skladu sa smjernicama EU i odgovarajućim evropskim normama na koje se pozivaju smjernice. Može se reći da je to pasoš za proizvod.

CE znak je obavezna vidljiva oznaka na proizvodu za koji postoji direktiva. Njime se pokazuje da proizvod zadovoljava sve temeljne zahtjeve donesene pojedinom direktivom i odgovarajućim homogeniziranim evropskim normama te potvrđuje da je poštovana procedura za certificiranje usklađenosti s odgovarajućom direktivom.

Proizvodom s CE znakom i "Izjavom dobavljača" može se trgovati u svakoj zemlji članici EU.

Za razvoj proizvodnje nekog proizvoda značajnu ulogu ima marketing. U cilju osvajanja, kako domaćeg tako i inotrižišta, privredni subjekti koriste razne marketinške metode. Jedan od bitnih elemenata savremenog poslovanja su sajamske manifestacije na kojima organizatori pripremaju, između ostalog i dodjelu priznanja. To su najčešće plakete i medalje za pojedinačne proizvode ili kolekciju proizvoda. Dobitnici ovih nagrada, zbog uticaja na prodaju nagrađenih proizvoda, na ambalaži proizvoda dizajniraju i štampaju dobivena priznanja.

Cilj poticaja je promocija domaće proizvodnje, povećanja tražnje, smanjenja troškova marketinga, a indirektno povećane proizvodnje i zapošljavanja, te animiranja marketinških aktivnosti.

U slijedećoj tabeli dat je pregled privrednih subjekata, standarda, marketinških troškova i iznosa odobrenih poticaja za uveden i certificiran sistem upravljanja kvalitetom prema međunarodnim standardima i dijela marketinških troškova za proizvode nagrađene na sajamskim manifestacijama.

Tabela 18. Subvencioniranje uvođenja i certifikacije sistema za upravljanje kvalitetom i dijela marketinških troškova za proizvode nagrađene na sajamskim manifestacijama

R. Br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	DJELATNOST	SISTEM KVALITETA I MARKETINŠKI TROŠKOVI	IZNOS ODOBRENOG POTICAJA /KM/	IZNOS ISPLAĆENOG POTICAJA /KM/
1.	„BUDO EXPORT“ d.o.o.	Žepče	finalana prerada drveta	FSC CoC	15.000,00	-
2.	„MAKRO DRVO“ d.o.o.	Žepče	finalana prerada drveta	FSC CoC	15.000,00	-
3.	„MUZURI“ d.o.o.	Visoko	proizvodnja hrane	HACCP	7.000,00	
4.	„UGARAK PRODUKT“ d.o.o.	Visoko	proizvodnja Al i PVC stolarije	CE-znak	15.000,00	-
5.	Zenička industrija mlijeka „ZIM“ d.d.	Zenica	proizvodnja hrane	MARKETINŠKI TROŠKOVI	3.000,00	-
UKUPNO:					55.000,00	-

Iz tabele 18. vidi se da je u 2013. godini po ovom osnovu odobreno ukupno 55.000,00 KM, pri čemu je subvencionirana certifikacija u četiri slučaja i jedan marketinški trošak za proizvode nagrađene na sajamskim manifestacijama.

Kao što se vidi iz prethodnog, jedan broj podnosilaca zahtjeva nije ispunio kriterije iz Javnog poziva, te su njihovi zahtjevi odbijeni.

U slijedećoj tabeli dat je pregled privrednih subjekata koji su odbijeni za ovaj poticaj sa razlogom odbijanja.

Tabela 19. Odbijeni zahtjevi za poticaj subvencioniranja uvođenja međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom kvalitetom i dijela marketinških troškova za proizvode nagrađene na sajamskim manifestacijama

R. br.	PRIVREDNI SUBJEKT	SJEDIŠTE	RAZLOG ODBIJANJA
1.	„EKVA” d.o.o.	Vareš	Certifikat nije u skladu sa uslovima Javnog poziva

Pored odobrenih zahtjeva, bitno je istaći da su zahtjevi slijedećih privrednih subjekata zaprimljeni ali nisu obrađeni zbog ograničenih sredstava:

1. „BAS” d.o.o. Maglaj,
2. Udruženje žena „ZELENI VIR” Olovo,
3. „PROGRAD” d.o.o. Žepče,
4. Zenička industrija mlijeka „ZIM” d.d. Zenica,
5. „ZENKO” d.o.o. Zenica,
6. „EKO-FARMA” Duboštica, Vareš

U komparaciji podataka iz 2013. godine sa 2012. godinom, evidentno je da je realizacija poticaja subvencioniranja uvođenja međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom i dijela marketinških troškova za proizvode nagrađene na sajamskim manifestacijama, bila znatno manja:

- po broju korisnika za 5 ili 50 %;
- po iznosu dodjeljenih sredstava za 53.000,00 KM ili 49 %.

Pregled broja korisnika poticaja subvencioniranja uvođenja međunarodnih standarda i iznosa sredstava sjedištu korisnika za 2013. godinu, dat je u slijedećoj tabeli.

Tabela 20. Subvencije uvođenja međunarodnih standarda i dijela marketinških troškova za proizvode nagrađene na sajamskim manifestacijama, po sjedištu korisnika

R. br.	OPĆINA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA /KM/	
		‘13	% Udio ‘13	‘13	% Udio ‘13
1.	Žepče	2	40,00	30.000,00	54,50
2.	Visoko	2	40,00	22.000,00	40,00
3.	Zenica	1	10,00	3.000,00	5,50
4.	Kakanj	-	-	-	-
5.	Tešanj	-	-	-	-
6.	Usora	-	-	-	-
7.	Zavidovići	-	-	-	-
8.	Maglaj	-	-	-	-
9.	Doboj-Jug	-	-	-	-
10.	Breza	-	-	-	-
11.	Olovo	-	-	-	-
12.	Vareš	-	-	-	-
UKUPNO:		5	100	55.000,00	100

Iz prethodne tabele evidentno je da su privredni subjekti iz općina Žepče, Visoko i Zenica, aktivnije radili na uvođenju međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom i dijela marketinških troškova za proizvode nagrađene na sajamskim manifestacijama, dok se u ostalim općinama na području Zeničko-dobojskog kantona, nisu uopće vodile aktivnosti u privrednim subjektima. Navedeni pokazatelji ukazuju da je smanjen broj općina u kojima je bilo korisnika poticaja u odnosu na 2012. g

Pregled broja korisnika poticaja subvencioniranja uvođenja međunarodnih standarda i dijela marketinških troškova za proizvode nagrađene na sajamskim manifestacijama i iznosa odobrenih sredstava, posmatran po djelatnostima, dat je u slijedećoj tabeli.

Tabela 21. Subvencioniranja uvođenje međunarodnih standarda i dijela marketinških troškova za proizvode nagrađene na sajamskim manifestacijama po djelatnostima korisnika

R. br.	DJELATNOST KORISNIKA POTICAJA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA /KM/	
		'13	% Udio '13	'13	% Udio '13
1.	Drvoprerada	2	40,00	30.000,00	54,50
2.	Proizvodnja hrane	2	40,00	10.000,00	18,20
3.	Metaloprerada	1	10,00	15.000,00	27,30
4.	Ostala proizvodne djelatnosti	-	-	-	-
5.	Prerada tekstila i kože	-	-	-	-
UKUPNO:		5	100	55.000,00	100

Na osnovu podataka iz prethodne tabele evidentno je da su najviše međunarodnih standarda i dijela marketinških troškova za proizvode nagrađene na sajamskim manifestacijama koristili privredni subjekti iz drvoprerade i proizvodnje hrane a jedan iz metaloprerade.

2.8. SUBVENCIONIRANJE INVESTICIJA KOD OBRTA IZ PODRUČJA PRERAĐIVAČKE DJELATNOSTI I OBAVLJANJA DJELATNOSTI PREMA UREDBI O ZAŠTITI TRADICIONALNIH I STARIH ZANATA U 2013. GODINI

Na osnovu Odluka Vlade Kantona i Javnog poziva objavljenog 23.04.2013. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je 18 zahtjeva za realizaciju ovog poticaja od čega je Vlada odobrila 6, a ostalih 12 bit će obrađeno u 2014.god. kroz Javni poziv za ovu godinu.

Javni poziv iz 2013.god. se razlikuje se od onog iz 2012.god. po tome što je dodat dio i obavljanja djelatnosti prema Uredbi o zaštiti tradicionalnih i starih zanata.

Kod uredno podnesenih aplikacija Komisija za ocjenu zahjeva obavila je opservaciju na terenu o čemu su sačinjeni detaljni izvješaji.

Na osnovu Kriterija, pozitivnog mišljenja Komisije i prijedloga odluke Ministarstva za privredu, Vlada Kantona je donijela Odluku o odobravanju poticajnih sredstava za 6 privrednih subjekata, prikazanih u slijedećoj tabeli:

Tabela 22. Subvencioniranje investicija kod obrta iz područja prerađivačke djelatnosti i obavljanja djelatnosti prema Uredbi o zaštiti tradicionalnih i starih zanata

R. Br.	OBRTNIČKI SUBJEKT	SJEDIŠTE	DJELATNOST	VRSTA POTICAJA	IZNOS ODOBRENOG POTICAJA /KM/	IZNOS ISPLAĆENOG POTICAJA /KM/
1.	Obrt „LEPIR”	Zenica	proizvodnja vrata i prozora	izgradnja objekta	1.237,40	
2.	Obrtnička radnja „CIPELIĆ”	Zavidovići	proizvodnja cipela	prema Uredbi	5.000,00	
3.	Obrtnička radnja „JOZELJIĆ”	Vareš	stari zanat kovanje	prema Uredbi	5.000,00	
4.	Obrtnička radnja „STJEPELJKA”	Vareš	stari zanat kovanje	prema Uredbi	5.000,00	
5.	Obrtnička radnja „GOGIĆ”	Vareš	stari zanat kovanje	prema Uredbi	5.000,00	
6.	Obrtnička radnja „VIJAČKIĆ”	Vareš	stari zanat kovanje	prema Uredbi	5.000,00	
U K U P N O:					26.237,40	

Pored odobrenih zahtjeva, bitno je istaći da su zahtjevi slijedećih privrednih subjekata zaprimljeni a bit će obrađeni u 2014.god. kroz Javni poziv za ovu godinu.

1. Obučarski obrt „HATIĆ”, Zenica
2. Limarija „LOVIĆ”, Zenica,
3. Stolarski obrt „SAFF”, Zenica,
4. U.D. „PIANINO 2”, Zenica,
5. Obučar „SICA”, Zenica,
6. Obrt „ŠARIĆ”, Zenica,
7. U.D. „DIMNJAČAR”, Zenica,
8. Obrt „GRAFOPRINT”, Zenica,
9. Obrt „ZLATA”, Visoko,
10. Zlatarski obrt „MIA”, Zenica,
11. Obrt „VIVA”, Visoko,
12. Obrt „VAJTA”, Visoko.

Tabela 23. Subvencioniranje investicija kod obrta iz područja prerađivačke djelatnosti obavljanja djelatnosti i prema Uredbi o zaštiti tradicionalnih i starih zanata po sjedištu korisnika

R. br.	OPĆINA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA /KM/	
		‘13	% Udio ‘13	‘13	% Udio ‘13
1.	Vareš	4	66,60	20.000,00	76,24
2.	Zavidovići	1	16,70	5.000,00	19,02
3.	Zenica	1	16,70	1.237,40	4,74
4.	Kakanj	-	-	-	-
5.	Visoko	-	-	-	-
6.	Tešanj	-	-	-	-
7.	Olovo	-	-	-	-
9.	Žepče	-	-	-	-
10.	Doboj-Jug	-	-	-	-
11.	Maglaj	-	-	-	-
12.	Breza	-	-	-	-
13.	Usora	-	-	-	-
UKUPNO:		6	100	26.237,40	100

Iz gore navedene tabele se vidi da su samo tri općine iskoristile poticaje iz područja prerađivačke djelatnosti kod obrta i prema Uredbi o zaštiti tradicionalnih i starih zanata.

Tabela 24. Subvencioniranje investicija kod obrta iz područja prerađivačke djelatnosti i i prema Uredbi o zaštiti tradicionalnih i starih zanata po djelatnostima korisnika

R. br.	DJELATNOST KORISNIKA POTICAJA	BROJ KORISNIKA		IZNOS POTICAJA /KM/	
		'13	% Udio '13	'13	% Udio '13
1.	Metaloprerađiva	5	80	21.237,40	80,94
2.	Prerada tekstila i kože	1	20	5.000,00	19,06
3.	Ostala proizvodne djelatnosti	-	-	-	-
4.	Proizvodnja hrane	-	-	-	-
5.	Drvoprerađiva	-	-	-	-
UKUPNO:		6	100	26.237,40	100

Na osnovu podataka iz prethodne tabele evidentno je da su svi poticaji kod obrta iz područja prerađivačke djelatnosti i obrta i prema Uredbi o zaštiti tradicionalnih i starih zanata koristili samo privredni subjekti iz djelatnosti metaloprerađiva i prerada tekstila i kože.

2.9. ODOBRAVANJE I DODJELA (REFUNDACIJA) SREDSTAVA POTICAJA NAMIJENJENIH SUBVENCIONIRANJU ADMINISTRATIVNIH TROŠKOVA KOD POKRETANJA POSLOVNIH IDEJA I REGISTRACIJE PRIVREDNIH SUBJEKATA

Na osnovu Odluka Vlade Kantona i Javnog poziva objavljenog 23.04.2013. godine, Ministarstvo za privredu zaprimilo je 1 zahtjev za realizaciju ovog poticaja, koji je Vlada odobrila prvu fazu, a ostala refundiranja će biti realizirana prema uslovima iz Javnog poziva za ovu godinu.

U odnosu na prošle godine, ovaj poticaj je novi pa je, najvjerojatnije, i interes slabiji.

Vlada Kantona preuzima finansiranje (refundiranje) troškova izrade Poslovnog plana u iznosu do 2.500,00 KM, troškova nastalih u postupku registracije privrednog subjekta u iznosu do 2.500,00 KM, te trošak poreza i doprinosa za direktora poslovnog sistema za prve tri godine uspješnog poslovanja.

Tabela 25. Odobravanje i dodjela (refundacija) sredstava poticaja namijenjenih subvencioniranju administrativnih troškova kod pokretanja poslovnih ideja i registracije privrednih subjekata

R. Br.	KORISNIK POTICAJA	SJEDIŠTE	DJELATNOST	VRSTA POTICAJA	IZNOS ODOBRENOG POTICAJA /KM/	IZNOS ISPLAĆENOG POTICAJA /KM/
1	KUBAT FERIJADA	Zenica	proizvodnja HTZ opreme	pokretanje poslovne ideje I-faza	2.500,00	
UKUPNO:					2.500,00	

3. REKAPITULACIJA POTICAJA PRIVREDNIM SUBJEKTIMA U 2013. GODINI

Tabela 26. Pregled realizacije poticaja privrednim subjektima po općinama

R. br.	OPĆINA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA POTICAJA	
		'13.	% Udio	'13 (KM)	% Udio
1.	ZENICA	8 (5)	17,392 (35,714)	82.671,40 (46.288,50)	9,863 (37,681)
2.	VISOKO	13 (2)	28,261 (14,285)	320.921,20 (7.373,60)	38,287 (6,002)
3.	TEŠANJ	6 (4)	13,043 (28,571)	110.204,00 (34.230,00)	13,148 (27,865)
4.	ZAVIDOVIĆI	3 (1)	6,522 (7,142)	92.189,00 (5.100,00)	10,988 (4,151)
5.	BREZA	1	2,174	16.440,00	1,961
6.	ŽEPČE	6 (1)	13,043 (7,142)	135.719,00 (7.350,00)	16,115 (5,983)
7.	MAGLAJ	-	-	-	-
8.	DOBOJ-JUG	-	-	-	-
9.	KAKANJ	1	2,174	28.000,00	3,340
10.	USORA	1	2,174	5.000,00	0,597
11.	VAREŠ	6	13,043	37.000,00	4,414
12.	OLOVO	1 (1)	2,174 (7,142)	20.000,00 (22.500,00)	2,386 (18,316)
UKUPNO:		46	100	838.204,60	100
		(14)		(122.842,10)	
		60		961.046,70	

Tabela 27. Pregled odobrenih poticaja privrednim subjektima po vrsti poticaja

R. br.	VRSTA POTICAJA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA POTICAJA	
		'13.	% Udio	'13. (KM)	% Udio
1.	Subvencioniranje administrativnih troškova	14	30,435	314.800,00	37,556
2.	Regresiranje kamata na investicijske kredite	3 (14)	6,523 (100,000)	68.874,00 (122.842,10)	8,217 (100,000)
3.	Subvencioniranje uvođenja međ. standarda	5	10,869	55.000,00	6,563
4.	Subvencioniranje investicija kod obrta	6	13,043	26.237,40	3,130
5.	Subvencioniranje novih poslovnih ideja	1	2,174	2.500,00	0,298
6.	Subvencioniranje inovatora	1	2,174	5.000,00	0,596
7.	Subvencioniranje troškova izvoza	11	23,913	308.185,20	36,767
8.	Subvencioniranje hotela	5	10,869	57.608,00	6,873
UKUPNO:		46 (14)	100	838.204,60 (122.842,10)	100
		60		961.046,70	

Tabela 28. Pregled realizacije poticaja privrednim subjektima po djelatnostima

R. br.	VRSTE POTICAJA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH POTICAJA	
		'13.	% Udio	'13. (KM)	% Udio
1.	Proizvodnja hrane i pića	15 (4)	32,609 (28,571)	283.326,90 (13.416,10)	33,802 (10,921)
2.	Ostale proizvodne djelatnosti	6 (3)	13,043 (21,429)	136.193,40 (47.311,00)	16,248 (38,513)
3.	Metaloprerađiva	9 (1)	19,565 (7,142)	133.414,40 (3.000,00)	15,917 (2,442)
4.	Prerada tekstila i kože	4 (3)	8,696 (21,428)	67.500,00 (38.850,00)	8,053 (31,625)
5.	Drvoprerađiva	7 (3)	15,217 (21,428)	160.161,90 (20.265,00)	19,108 (16,496)
6.	Usluge	5	10,869	57.608,00	6,873
UKUPNO:		46 (14)	100	838.204,60 (122.842,10)	100
		60		961.046,70	

Napomena uz tabele 26, 27 i 28:

- Kod regresiranja kamata na investicijske kredite u 2013. godini uvedeni su u proces poticaja 3 privredna subjekta sa odobrenim godišnjim poticajem od 68.874,00 KM, dok je u istoj godini realiziran poticaj iz ranijeg perioda u 14 privrednih subjekata sa odobrenim iznosom poticaja od 122.842,10 KM (iznosi navedeni u zagradaama).

4. OSTALI POTICAJI U 2013. GODINI

1.	<p>Finansiranje manifestacija, izdavačkih projekata i edukacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Institut za privredni inženjering" Zenica - Sufinansiranje 8. Naučno-stručnog skupa sa međunarodnim učešćem „KVALITET 2013“. - Udruženje "Mladi volonteri", Visoko - Sufinansiranje promovisanja volonterizma, civilnog aktivizma, omladinskog i humanitarnog rada u općini Visoko 	6.000,00
2.	<p>Podrška poduzetništva za promociju i nastupe na sajmovima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poslovni sistem RMK - Zenica - sufinansiranje učešća privrednih subjekata i inovatora na 20. Generalnom BH sajmu ZEPS – 2013 - Fab d.o.o. Gračanica - Finansiranje transporta sajamske opreme za „80. MPS-Novi Sad" 2013 - U.D. Boms-expo d.o.o., Gračanica - Finansiranje opremanja štanda na sajmu „80. MPS - Novi Sad" 2013 - AD Novosadski sajam, 80. MPS - Novi Sad" 2013 	41.703,90
3.	<p>Program afirmacije domaće proizvodnje, kupoprodaje i turizma</p> <ul style="list-style-type: none"> - Džemal Rošić - Otkup knjige „100 turističkih destinacija u BiH“ 	1.000,00
4.	<p>Revitalizacija Kraljevskog grada Bobovca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Općina Vareš - izgradnja Suvernirnice na Bobovcu 	19.000,00
	UKUPNO:	67.703,90

5. ZAKLJUČAK

Kao što se vidi iz prethodnog dijela ove informacije, može se zaključiti da je realizacija poticaja u 2013. godini bila relativno uspješna. Zbog iznimno malog broja urednih aplikacija nisu utrošena sva sredstva za poticaje planirana za 2013. godinu.

Prema Programu utroška Budžetskih sredstava Ministarstva za privredu, za 2013. godinu Vlada Kantona je opredijelila ukupno 1.613.000,00 KM, a utrošeno je 1.028.750,60 KM i to za:

1. Subvencioniranje administrativnih troškova	314.800,00 KM
2. Subvencioniranje inovatora	5.000,00 KM
3. Subvencioniranje uvođenja međunarodnih standarda	55.000,00 KM
4. Subvencioniranje investicija u obrtu	26.237,40 KM
5. Regresiranje kamata na investicijske kredite	191.716,10 KM
6. Subvencioniranje povećanja iskorištavanja kapaciteta u hotelima	57.608,00 KM
7. Povećanje konkurentnosti privrede – Ostali poticaji	67.703,90 KM
8. Subvencioniranje novih poslovnih ideja	2.500,00 KM
9. Subvencioniranje troškova izvoza	308.185,20 KM
<hr/>	
UKUPNO:	1.028.750,60 KM

Realizacijom poticaja postignuti su mnogi direktni i indirektni efekti, kao što su povećanje zaposlenosti, izvoza, kvaliteta proizvoda i sl.

Bitno je istaći da je poticajima podržana:

- izgradnja industrijskih objekata, ukupne površine tlocrta – 11.249,27 m²,
- investicije u osnovna sredstva, ukupnog iznosa – 1.011.917,80 KM,
- uvođenje i certifikacija međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom. - 5 certificiranih sistema.

Realizacijom poticajnih projekata, Zeničko-dobojski kanton je postao prepoznatljiv u širem okruženju.

Imajući u vidu činjenicu da je u nekim općinama Kantona tokom proteklih godina implementacija poticaja izuzetno mala, neophodno je da se u njima izvrši detaljna analiza poduzetničke klime, te donesu posebne mjere poticaja.

Kako su realizirani poticaji proizveli značajne efekte, Ministarstvo za privredu će nastaviti sa njihovom realizacijom.

Nastavak realizacije poticaja posebno je bitan u trenutnim uslovima zbog uticaja globalne ekonomske krize na ekonomiju Bosne i Hercegovine, pa i Zeničko-dobojskog kantona. Ako su indikatori recesije, usporavanje i pad privrednih aktivnosti, te pogoršanje opće ekonomske klime, pad realnog dohotka, porast nezaposlenosti, nizak stepen iskorištenja proizvodnih kapaciteta, jasno je da se poticaji Vlade Kantona mogu tretirati i kao antirecesijske mjere.

Naravno, pitanje je da li su one dovoljne. Stoga, imajući u vidu cjelokupnu trenutnu situaciju, te procjene koje ukazuju da će oporavak cjelokupne privredne situacije potrajati, postojeće poticaje je neophodno ojačati, pa čak uvesti i nove. To podrazumjeva uvećanje budžetskih sredstava za poticaj privrede, a naročito proizvođača i izvoznika, posebno zapošljavanja.

MINISTAR

Muhamed Husić